FIŞA DISCIPLINEI

ARHEOLOGIE ŞI ANALIZA ARTEFACTELOR
Anul universitar2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Chimie şi Inginerie Chimică
1.3. Departamentul	Departamentul de Chimie
1.4.Domeniul de studii	Chimie
1.5.Ciclul de studii	Licenţă
1.6. Programul de studii / Calificarea	ȘTIINȚE APLICATE IN CRIMINALISTICĂ
1.7. Forma de învăţământ	Cu frecvenţă

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	**Arheologie şi analiza artefactelor**					Codul disciplinei	**CLR2127**
2.2. Titularul activităţilor de curs	Lector univ. dr. Silvia MUSTAȚĂ						
2.3. Titularul activităţilor de seminar	Lector univ. dr. Silvia MUSTAȚĂ						
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	**4**	din care: 3.2. curs	**2**	3.3. seminar/ laborator/ proiect	**2**
3.4. Total ore din planul de învăţământ	**56**	din care: 3.5.curs	**28**	3.6 seminar/laborator	**28**
Distribuţia fondului de timp pentru studiul individual (SI) şi activităţi de autoinstruire (AI) (se detaliază punctul 3.5. SI = 3.5.1+3.5.2.+3.5.3+3.5.4.+3.5.5+3.5.6.)					**ore**
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					5
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii şi eseuri (mai mare sau egal cu nr. total ore prevăzut în calendarul disciplinei pentru temele de control)					20
Tutoriat (consiliere profesională)					5
Examinări					4
Alte activităţi [de ex.: comunicare bidirecţională cu titularul de disciplină / tutorele]					-
3.7. Total ore studiu individual (SI) şi activităţi de autoinstruire (AI)				**44**	
3.8. Total ore pe semestru				**100**	
3.9. Numărul de credite				**4**	

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu e cazul
4.2. de competenţe	Nu e cazul

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1. de desfăşurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector
5.2. de desfăşurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu videoproiector.

6.Competenţele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	• **C 4. Utilizarea metodologiei de bază a unor ştiinţe auxiliare ale istoriei (conexe arheologiei): numismatică şi epigrafie**. -Analiza critică şi evaluarea în context istoric general (economic, politic, etc.) a artefactelor arheologice, cu conştientizareaimportanţeişi limitelor studierii acestora. -Corelarea informaţiilor provenite din diverse surse (istoriografice, numismatice, epigrafice, arheologice etc.) referitoare la o temă prin utilizarea criticii, analogiei, comparaţiei, analizei şi sintezei. -Culegerea şi analiza comparativă, corectă a informaţiilor provenite din diversele categorii de surse (monede, inscripţii, alte artefacte) şi plasarea lor într-un context istoric general. -Interpretarea la nivel elementar a informaţieioferite de artefactele arheologice. • **C 5 Utilizarea adecvată a bazelor metodologiei cercetării arheologice teoretice (principiile analogiei, tipologiei, cronologiei, chorologiei, stratigrafiei) şi practice, de teren**. - -Identificarea şi utilizarea adecvată a principalelor resurse bibliografice de referinţă de specialitate, a tehnicilor de bază în cercetarea şiprelucrarea primare a artefactelor. Orientarea corectă în domeniul conceptelor şi teoriilor arheologiei contemporane. -Identificarea, descrierea şi interpretarea la nivel elementar a artefactelorarheologice.
Competențe transversale	• Aplicarea tehnicilor de relaţionare în grup şi de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse. • Căutarea, identificarea şi utilizarea unor metode şi tehnici eficiente de învăţare; conştientizareamotivaţiilor extrinseci şi intrinseci ale învăţării continue.

6.2. Rezultatele învăţării

Cunoștințe	Studentul cunoaşte: importanţa arheologiei, a studiului materialului arheologic şi principalele caracteristici ale artefactelor.
Aptitudini	Studentul este capabil să se raporteze critic şi să acţioneze corect şi legal în situaţii în care sunt implicate artefacte arheologice.
Responsabilităţi şi autonomie	Studentul are capacitatea de a identifica artefacte şi de a colabora cu specialişti pentru buna recuperare şi conservare a acestora.

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Identificarea de către studenţi a artefactelor arheologice, plasarea lor în contextul lor istoric şi cunoaşterea informaţiilor pe care acestea pot să le ofere prin diversele metode analitice.
7.2 Obiectivele specifice	Determinarea după metodele arheologice de bază a artefactelor, a tehnologiilor antice prin care au fost produse şi cunoaşterea tipurilor de analize arheometrice utile pentru aprofundarea cunoaşterii lor.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	**Metode de predare**	**Observaţii**
1. Ce este arheologia? Materialitatea trecutului, aspecte teoretice, importanţa studierii artefactelor.	Prelegere	2 ore
2. Cronologia generală a epocilor istorice	Prelegere	2 ore
3. Metode de cercetare în arheologie I	Prelegere	2 ore
4. Metode de cercetare în arheologie II	Prelegere	2 ore
5. Importanţa arheometriei în studiul materialului arheologic	Prelegere	2 ore
6. Obiectele arheologice: materiale, tehnici de prelucrare şi metode de analiză I	Prelegere	2 ore
7. Obiectele arheologice: materiale, tehnici de prelucrare şi metode de analiză II	Prelegere	2 ore
8. Falsurile în arheologie.	Prelegere	2 ore
9. Tipuri de complexe arheologice I	Prelegere	2 ore
10. Tipuri de complexe arheologice II	Prelegere	2 ore
11. Protecţia patrimoniului arheologic: cadrul legal şi instituţional I	Prelegere	2 ore
12. Protecţia patrimoniului arheologic: cadrul legal şi instituţional II	Prelegere	2 ore
13. Valorificarea patrimoniului arheologic I	Prelegere	2 ore
14. Valorificarea patrimoniului arheologic II	Prelegere	2 ore
8.2 Seminar / laborator	**Metode de predare**	**Observaţii**
1. Importanţa artefactelor arheologice în lumea contemporană: de la valoare materială la simbol	Discuţie introductivă	2 ore
2. Vizită ghidată în cadrul expoziţiilor Muzeului Naţional de Istorie a Transilvaniei	Ghidaj, discuţii	2 ore
3. Descoperiri celebre de artefacte arheologice şi importanţa lor I	Discuţii, prezentări	2 ore
4 Descoperiri celebre de artefacte arheologice şi importanţa lor II	Discuţii, prezentări	2 ore
5. Caracteristicile morfologice ale artefactelor (metal)	Discuţii	2 ore
6. Caracteristicile morfologice ale artefactelor (ceramică, sticlă, os şi corn)	Discuţii	2 ore
7. Caracteristicile morfologice ale artefactelor (piatră şi materii organice)	Discuţii	2 ore
8. Falsurile: cum le recunoaştem?	Discuţii	2 ore
9. Tezaurele de monede şi depozitele de obiecte din metal	Discuţii	2 ore
10. Arheologia funerară şi gestionarea rămăşiţelor umane	Discuţii	2 ore
11 Fenomenul detecţiei de metale şi consecinţele lui	Discuţie	2 ore
12. Comerţul ilegal cu bunuri de patrimoniu	Discuţie	
13. Muzeele şi securitatea colecţiilor	Discuţie	2 ore
14. Etica gestionării colecţiilor de muzeu	Discuţie	2 ore

BIBLIOGRAFIE:

1. P. BAHN, *The story of archaeology: the 100 great archaeological discoveries*, Phoenix, 1997.
2. P. BAHN, *Archaeology. A very short introduction*, Oxford 2012.
3. P. BOYLAN, V. WOOLARD,*Running a museum. A practical handbook*, ICOM, 2004 (https://icom.museum/wp-content/uploads/2018/07/practical_handbook.pdf).
4. P. CRADDOCK, *Scientific investigation of copies, fakes and forgeries*, Oxford, 2009.
5. B. CUNLIFFE, CH. GOSDEN, R. A. JOYCE, *The Oxford Handbook of Archaeology*, Oxford, 2009.
6. M. DÍAZ-ANDREU, L. COLTOFEAN (eds.), *The Oxford Handbook of the History of Archaeology*, Oxford, 2024.
7. ICOM Code of ethics for museums 2017 (https://icom.museum/wp-content/uploads/2018/07/ICOM-code-En-web.pdf).

8. C. RENFREW, P. BAHN (eds.), *Archaeology. The key concepts*, Routledge, London – New York, 2004.
9. C. RENFREW, P. BAHN, *Archaeology. Theory, methods and practice*, 8th edition, London – New York, 2020.
10. M. P. RICHARDS, K. BRITTON (eds.), *Archaeological science. An introduction*, Cambridge, 2020.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Însușirea cunoștințelor de bază legate de artefactele arheologice și apelul la analizele de specialitate va fi utilă pentru colaborarea cu specialiști în arheologie și criminalistică în vederea identificării, recuperării, prezervării și valorificării patrimoniului material.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Studenții trebuie să cunoască importanța artefactelor în studiul trecutului, precum și principalele caracteristici ale acestora	50 %
10.5 Seminar/laborator	Activitatea pe parcursul semestrului	Studenții trebuie să se implice în discuții, pe baza bibliografiei parcurse	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Însușirea cunoștințelor de bază referitoare la studiul artefactelor și importanța lor.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)[1]

					

Data completării:
01.11.2025

Semnătura titularului de curs

Lector univ. dr. Silvia MUSTAȚĂ

Semnătura titularului de seminar

Lector univ. dr. Silvia MUSTAȚĂ

Data avizării în departament:
15.05.2025

Semnătura directorului de departament

[1] Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "*Nu se aplică.*".